אישים באגרות הראי"ה

הרב דב בער הלוי עפשטיין, ירושלים

רב בירושלים, שהרב קוק ביקש ממנו לאגד את גדולי ירושלים ל"דגל ירושלים"
· שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על הרב דב בער הלוי עפשטיין לא מצאנו במקורות שבדקנו. מן האגרת עולה שישב בירושלים בשנות מלחמת העולם הראשונה.

הרב קוק על הרב דב בער הלוי עפשטיין

בסיוון תרע"ח (1918), מלונדון, השיב לו הרב קוק על מכתבו, וסיפר על תנועת "דגל ירושלים" (ראו בפרשת "דגל ירושלים"). בתחילה חשב שהישיבה הגדולה שהתנועה רוצה לייסד תהיה ב"יבנה", אבל אם בירושלים יקימו מוסדות לחכמות חול, "אין אנו רשאים לרכז את היסוד היותר איתן של גדולתה של תורה במקום אחר". לכן נכתב בתוכנית שהישיבה תוקם בירושלים. הרב קוק ביקש ממנו לאגד את גדולי ירושלים וארץ ישראל סביב "הדגל הקדוש" (כרך ג', אגרת תתפט).

האגרות

כרך ג', אגרת תתפט: בכ"ה בסיוון תרע"ח, מלונדון: הישיבה העולמית של "דגל ירושלים" תוקם בירושלים ולא ביבנה. בקשה לאגד את גדולי ירושלים לתנועה.

"חושב אני שאין אנו רשאים לרכז את היסוד היותר איתן של גדולתה של תורה במקום אחר"

נוסח האגרות

1 האגרות שבהן נזכר הרב דב בער הלוי עפשטיין, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתפט

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ה סיון תרע"ח - לונדון **נמען:** הרב דב בער הלוי עפשטיין, ירושלים

בתחילה חשב שהישיבה הגדולה תהיה ב'יבנה', אבל אם בירושלים יקימו מוסדות לחכמות חול, אין להעביר את 'גדולתה של תורה' למקום אחר. רוב הישיבות הגדולות בחוץ לארץ נהרסו במלחמה. הרב קוק מבקש מהרב עפשטיין לאגד את גדולי ירושלים ל'דגל ירושלים'.

עיקרי הדברים

- הישיבה בירושלים ולא ביבנה.
- חורבן ישיבות אירופה.
- גיוס גדולי ירושלים.

נוסח האגרת

ב"ה[1], כ"ה סיון תרע"ח[2].

שלו'[3] וברכה לכבוד ידי"נ[4] הרב המאוה"ג[5] סוע"ה[6] אוצר תורה ויראה טהורה איש חמודות מו"ה[7] דובער הלוי עפשטיין שליט"א[8].

אחדשה"ט[9] באה"ר[10].

אורו עיני מאור מכתבו הנעלה, והנה להאריך בדברים כעת ע"ד[11] פרטי הפעולות והמגמות אשר עומדות הן כעת על הפרק, לא יכילו גליונות, וחלק מזה ישכיל כתר"ה[12] חביבי מהחוברות הזארגוניות שבטח באו ויבאו לידו, ביחד עם קול הקורא ע"ד ההסתדרות "ירושלים", שהיא הולכת ומתעוררת ע"י[13] ההכרזה של הרמת "דגל ירושלים". אמנם בתחילה היתה מחשבתי שצריכים אנו לשאוף שמקום הישיבה יהיה דוקא "יבנה" ממש, אבל אם מצד האנשים העולמיים יתיסדו בירושלים בעצמה כוננויות לחכמות חול, חושב אני שאין אנו רשאים לרכז את היסוד היותר איתן של גדולתה של תורה במקום אחר, אפילו אם יהיה חביב כמו "יבנה", ע"כ[14] נכתב בהמטרות שהישיבה צריכה להוסד בירושלים. מובן הדבר שיסוד ישיבה עולמית גדולה ואיתנה, מפוארה בכל עטרות הוד קודש, ועדויה ברוח צהלה טהרה וגבורה, היא כעת מוכרחת ביותר, אחרי שרוב הישיבות הגדולות שבחו"ל[15] נהרסו, בסערת הזמן, ומאד קשה יהיה ליסד בציון פנת יקרת זו, ואקוה בע"ה[16] כי ימצאו אמצעים חמריים, אם אך יתאגדו הלבבות של יחידי סגולתנו בא"י[17] להתאגד עמנו יחד במפעלנו הקדוש, להחיות את תחיית עמנו בחיי קודש ד' ואור קדושת תורתו.

ע"כ אהובי כתר"ה יהיה נא מעיר קודש לנו לעזר, וישתדל בכל כח השפעתו הטהורה לאגד ולקשר את לב כל גדולי וחשובי עיר עז לנו, וחשובי אה"ק[18] בכלל להלוות אל הדגל הקדוש, ולהחיות בעז גדולה את התנועה של "ירושלים", שהיא תצוק רוח קדושה, רוח שלו' ואהבה וריעות על עם ד', ורוח חיי עז

וגדולת נשמה על כל למודי ד', על חוכי ישעו, ומצפים תפארתו, בתתו מציון ישועה לעם קדשו, והי'[19] זה שלו' כנה"ר[20] ונפש ידי"ע[21] דוש"ת[22] באה"ר,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרע"ח - השנה תרע"ח (1917/1918)
3. שלו' - שלום
4. ידי"נ - ידיד נפשי
5. המאוה"ג - המאור הגדול
6. סוע"ה - סיני ועוקר הרים
7. מו"ה - מורנו הרב
8. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9. אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
10. באה"ר - באהבה רבה
11. ע"ד - על דבר
12. כתר"ה - כבוד תורתו רום הדרתו
13. ע"י - על ידי
14. ע"כ - על כן
15. שבחו"ל - שבחוץ לארץ
16. בע"ה - בעזרת השם
17. בא"י - בארץ ישראל
18. אה"ק - ארץ הקודש
19. והי' - והיה
20. כנה"ר - כנפשו הרמה
21. ידי"ע - ידידו עוז
22. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו